

ชื่อเรื่อง : ประสิทธิภาพของน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอเดชาต่อการบรรเทาอาการปวดในผู้ป่วยไมเกรน(ลมปะกัง)
ที่มารับบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ โรงพยาบาลสร้างคอม อำเภอสว่างคอม จังหวัดอุดรธานี
effectiveness of Dr. Decha's recipe for cannabis oil in relieving pain in patients with migraine
(lompakang) in medical cannabis clinic Sangkhom Hospital Sang Khom District Udon Thani
Province

ชื่อเจ้าของผลงานและผู้นำเสนอผลงาน : นางสาวธัญชนก อินทร์รังษี กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลสร้างคอม

สถานที่ติดต่อกลับ : กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ : 064-5685156

E-mail Address : laaong.thanchanok@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้แก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเพิ่มเติมโดยปรับเปลี่ยนเป็นพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ กำหนดให้กัญชาหรือกัญชา ไม้ใช่ยาเสพติด ยกเว้นสารสกัดที่มีความเข้มข้นมากกว่าร้อยละ 0.2 โดยน้ำหนัก นโยบายเรื่องการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเป็นความตั้งใจของรัฐบาลที่มุ่งเน้นประโยชน์ในทางการแพทย์อย่างแท้จริง โรคปวดศีรษะไมเกรน เทียบได้กับโรคลมปะกัง เกิดเนื่องจากการติดขัดของลมอุทงคมาวาตา (เป็นหนึ่งในวาโยธาตุ) ที่พัดจากปลายเท้าขึ้นไปถึงศีรษะ ทำให้การไหลเวียนเลือด ลม เดินไม่สะดวก ผู้ป่วยจึงมีอาการปวดศีรษะ ปวดบ่าตา ปวดกระบอกตา ปวดขมับ อาจมีอาการคลื่นไส้อาเจียนร่วมด้วย โดยน้ำมันกัญชาทางการแพทย์สูตรตำรับหมอเดชา เป็นอีกหนึ่งตัวยาที่ได้รับการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สามารถใช้บำบัดรักษาบรรเทาอาการปวดศีรษะไมเกรนได้ และมีมาตรฐานการใช้ยาที่ระบุไว้อย่างชัดเจน¹ เนื่องด้วยปัจจุบันงานวิจัยที่ศึกษาประสิทธิภาพของน้ำมันกัญชาทางการแพทย์ สูตรตำรับหมอเดชา ต่อการบรรเทาปวดในผู้ป่วยไมเกรนยังมีน้อย ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ที่จะสรุปถึง ผลดี ผลเสีย ผลข้างเคียงทั้งระยะยาวและระยะสั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ประสิทธิภาพของน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอเดชาต่อการลดอาการปวดในผู้ป่วยไมเกรน(ลมปะกัง) ที่มารับบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ ณ โรงพยาบาลสร้างคอม อำเภอสว่างคอม จังหวัดอุดรธานี เพื่อประเมินเปรียบเทียบระดับความปวด ความถี่ของการปวดก่อน และหลังการรักษา สัปดาห์ที่ 1, 4, และ 8 และประเมินคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไมเกรนที่ได้รับน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอเดชา ก่อน และหลังการรักษา สัปดาห์ที่ 1 และ สัปดาห์ที่ 8

วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research design) ของผู้ป่วยนอกที่มีภาวะปวดศีรษะไมเกรน โดยได้รับการตรวจประเมินจากแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทยแล้วว่าควรได้รับการรักษาด้วยน้ำมันกัญชา(สูตรหมอเดชา) คลินิกกัญชาทางการแพทย์ โรงพยาบาลสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ในระหว่างเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2567 ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 56 ราย(เลขที่จริยธรรมในมนุษย์ UDREC 6767) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 เครื่องมือ คือ น้ำมันกัญชา (สูตรหมอเดชา) และแบบเก็บข้อมูลที่ประกอบด้วย 3 ส่วน (แบบบันทึกข้อมูลกัญชาทางการแพทย์บันทึกความถี่และระดับอาการปวด) มีการประเมินและติดตามอาการทุก 1 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Analysis) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิง

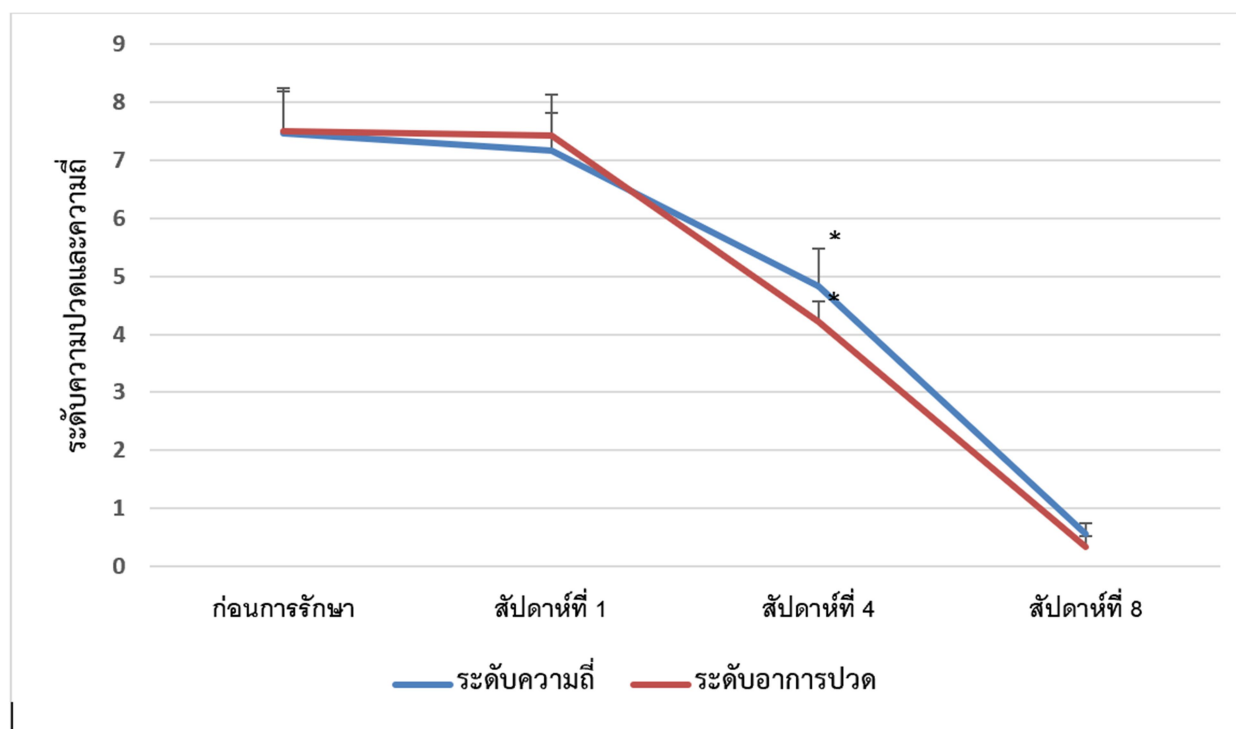
อนุมาน ได้แก่ Paired-samples T-Test , Repeated measures ANOVA ค่าความเชื่อมั่นที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาครั้งนี้คือ ร้อยละ 95 ($P < 0.05$)

ผลการศึกษา

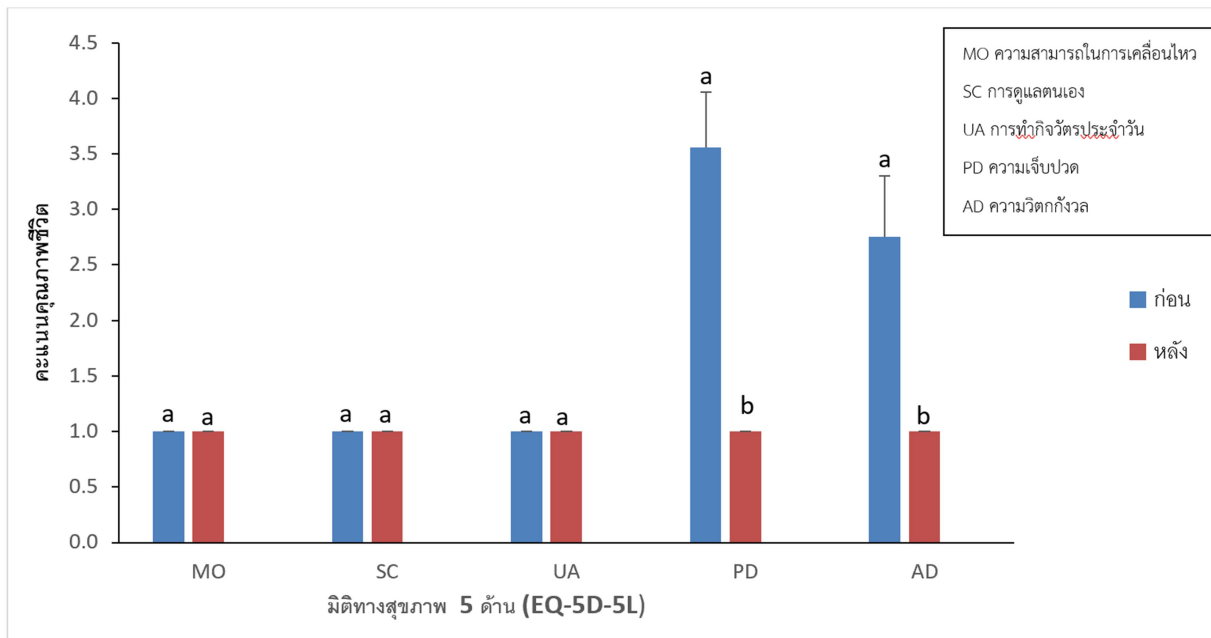
ข้อมูลทั่วไปพบว่า ผู้รับบริการที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 89.29%, ค่าเฉลี่ยอายุเท่ากับ 45.36 ปี, ผู้รับบริการที่ศึกษาไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 91.07, ธาตุเจ้าเรือนส่วนใหญ่อยู่ในธาตุดิน ร้อยละ 30.36

ผลของความถี่และระดับความปวดของผู้ป่วยปวดศีรษะไมเกรนก่อนและหลังที่ได้รับน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอเดชา พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความถี่และระดับความปวดไมเกรนลดลงในสัปดาห์ที่ 4 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ผลของคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยปวดศีรษะไมเกรนก่อนและหลังที่ได้รับน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอเดชา

พบว่า คุณภาพชีวิตด้านอาการเจ็บปวด/อาการไม่สบายตัวและด้านความวิตกกังวลความซึมเศร้ามีความแตกต่างกันในสัปดาห์ที่ 1 และ สัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

อภิปราย และสรุปผล

จากการศึกษาประสิทธิผลของน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอดชาต่อการบรรเทาอาการปวดในผู้ป่วยไมเกรน (ลมปะกัง) ไม่เกี่ยวกับเพศ ช่วงอายุ ผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือไม่มีโรคประจำตัวและธาตุเจ้าเรือนใดเจ้าเรือนหนึ่งของ อาการปวดไมเกรน น้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอดชาลดความถี่และอาการปวดของการเกิดไมเกรนและสามารถเพิ่ม คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษา² การศึกษานี้จะทำให้สหวิชาชีพให้บริการด้วยความ มั่นใจและเพิ่มการเข้าถึงยาสมุนไพรทางการแพทย์มากขึ้นในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดต่อไป ปัจจุบันแม้ว่าการ ใช้ยาสมุนไพรจะแพร่หลายมากขึ้น แต่ควรอยู่ภายใต้การดูแลกำกับของแพทย์ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์ และ เกิดผลข้างเคียงน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการส่งเสริมการให้ความรู้แนวทางในการนำน้ำมันกัญชาสูตรตำรับหมอดชาใช้ในการบำบัดรักษา อาการปวดศีรษะไมเกรน และเพิ่มการรักษาโรคปวดศีรษะไมเกรนเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง โดยอยู่ภายใต้การดูแล กำกับของแพทย์

เอกสารอ้างอิง

- 1 กรมการแพทย์. คำแนะนำการใช้กัญชาทางการแพทย์ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4. นนทบุรี: กรมการแพทย์ กระทรวง สาธารณสุข;2564.
- 2 สลักจิต วรรณโกษิตย์. จิตติมา การินทร์. การพัฒนาการดูแลผู้ป่วยระยะประคับประคองโดยใช้ยาสมุนไพรทาง การแพทย์. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9. วารสารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. ปีที่ 17; ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2566:981-993.